

Sygn. akt III UK 35/07

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 14 września 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krystyna Bednarczyk (przewodniczący)

SSN Zbigniew Hajn

SSN Romualda Spyt (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania A. C
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych - Oddziału w R
o podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej
działalności gospodarczej i składki,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 września 2007 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 29 listopada 2006 r.,

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P. wyrokiem z dnia 29 sierpnia 2006 r. oddalił odwołanie A. C. między innymi od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7 lutego 2006 r. oraz z dnia 6 kwietnia 2006 r., którymi to decyzjami organ rentowy na podstawie art. 38 ust. 1 w związku z art. 83 ust. 1 pkt 1 oraz art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 17 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2007r. Nr 11, poz. 74 ze zm.) objął A. C. obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresach wskazanych w tych decyzjach. W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy stwierdził, że A. C. prowadził działalność gospodarczą od 1995 r. na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej i przedmiotem tej działalności był montaż żaluzji, wykańczanie wnętrz, usługi ślusarskie, usługi w zakresie tele i radiomechaniki, wyrób szyldów i reklam, czyszczenie dywanów i tapicerki. Od 1999 r. zgłaszał on przerwy w tej działalności przez część każdego kolejnego miesiąca w roku, tj. wtedy, kiedy oczekiwał na kolejne zlecenie. Dalej Sąd wywiódł, że działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, handlowa, budowlana, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i eksploatacja zasobów naturalnych, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Istotą tej działalności jest jej prowadzenie w sposób ciągły i zorganizowany, na własny rachunek i występuje ono zarówno w okresach wykonywania czynności objętych zleceniem jak i w czasie oczekiwania na kolejne zlecenie. Ten ostatni okres jest bowiem okresem poszukiwania nowych klientów i załatwiania spraw urzędowych. Podkreślił, że osoba prowadząca działalność gospodarczą sama dysponuje swoim czasem i sama układa swój harmonogram czynności oraz czas wolny, zatem sama sobie wyznacza zadania i realizuje je na własne ryzyko i odpowiedzialność. Wyraził pogląd, że czas oczekiwania na kolejne zlecenie nie jest okresem zaprzestania działalności gospodarczej i w tym zakresie powołał się na stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 17 lipca 2003r. II UK 111/03 (OSNP 2003r. nr 17/ wkł.). Stąd też uznał, że Andrzej C w okresach zgłaszanych przerw podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu na podstawie art. 13 ust. 4 w zw. z

art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ponieważ nie nastąpiło w tym czasie zaprzestanie prowadzenia działalności pozarolniczej

W apelacji od powyższego rozstrzygnięcia A. C. podniósł między innymi, że organ rentowy akceptował zgłaszane przez niego przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej, a gdyby zareagowałby inaczej, to odwołujący miałby szansę na podjęcie decyzji o rezygnacji z tej działalności, gdyż kwota składek, łącznie ze składkami za okresy, za które je nie opłacił, wskazane w zaskarżonych decyzjach, przewyższa uzyskany w tym okresie dochód.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 29 listopada 2006 r. oddalił w pkt II wyroku apelację dotyczącą tych dwóch, wskazanych wyżej decyzji. W uzasadnieniu wyroku stwierdził, że podziela w całości ustalenia i rozważania Sądu Okręgowego. W szczególności podkreślił, że stanowisko odwołującego się, iż okresy faktycznego niewykonywania usług, co w przedmiotowej sprawie miało miejsce w każdym miesiącu w ciągu roku, w oczekiwaniu na kolejne zlecenie, w czasie którego poszukuje się klientów lub załatwia sprawy urzędowe nie może być uważane za zaprzestanie działalności, tak jak chce tego apelujący, wspierając tę argumentację utrwalonym już orzecznictwem Sądu Najwyższego, w tym stanowiskiem wyrażonym w wyroku z dnia 30 listopada 2005r. II UK 95/05(OSNP 2006 r. nr 19-20, poz. 311), iż ustawa nie przewiduje "zawieszenia działalności gospodarczej" powodującego brak obowiązku uiszczania składek ubezpieczeniowych, a więc Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest upoważniony do zwolnienia ubezpieczonego z tego obowiązku.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku w pkt II wywiódł A. C. zarzucając błędną wykładnię art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych polegającą na przyjęciu, że przestój firmy nie stanowi zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej. W konsekwencji, zdaniem skarżącego, spowodowało to naruszenie art. 8 k.p.a., mającego odpowiednie zastosowanie na mocy art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, gdyż Sąd zaaprobował zaskarżone decyzje, które nie były poprzedzone decyzjami o wznowieniu postępowania w zakresie objętym wcześniejszymi decyzjami o wyrejestrowaniu płatnika składek, co podważa zasadę pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa, wyrażoną w tym przepisie. Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego

wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy temu ostatniemu Sądowi do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego, ewentualnie o uchylenie obu wyroków i orzeczenie co do istoty sprawy i zasądzenie na rzecz odwołującego się kosztów postępowania. Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania, skarżący wskazał, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów – a w szczególności zachodzi potrzeba wyjaśnienia, czy przepis art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych pozwala na wydanie decyzji działającej *ex tunc*, a więc z mocą wsteczną – z naruszeniem przepisu art. 145 k.p.a., dotyczącym wzruszania prawomocnych decyzji.

Uzasadniając skargę kasacyjną skarżący wskazał, że w okresie od 1999 r. do 2005 r. składał na urzędowym formularzu wnioski o wyrejestrowanie płatnika składek w okresach wskazanych w zaskarżonych decyzjach, a organ rentowy za każdym razem wydawał stosowną decyzję, nie kwestionując legalności takiego działania. Stan ten został zanegowany przez organ rentowy po 7 latach w oparciu o przepisy ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo o działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 101, poz. 178 ze zm.) oraz ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie gospodarczej (Dz.U. Nr 173, poz. 1807 ze zm.). Organ rentowy uznał, że zgłoszenie wyrejestrowania płatnika składek na stosownym formularzu nie rodzi skutków prawnych, jakie ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże z zaprzestaniem działalności gospodarczej, a wiążący jest status przedsiębiorcy, związany z wpisem do rejestru przedsiębiorstw. To stanowisko znalazło akceptację Sądów obu instancji, z czym skarżący się nie zgodził. Podkreślił, że ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych nie zna pojęcia zawieszenia działalności gospodarczej, a art. 13 pkt 4 tej ustawy stanowi, że osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają ubezpieczeniom społecznym od dnia rozpoczęcia tej działalności do dnia jej zaprzestania. O obowiązku płacenia składek decyduje zatem nie wpis do ewidencji działalności gospodarczej ale moment rozpoczęcia działalności i nic nie stoi na przeszkodzie, aby w okresach „martwych” dla firmy zaprzestać działalności gospodarczej. Ponadto fakt, iż organ rentowy po siedmiu latach uznał swoje wcześniejsze decyzje za błędne, nie może obciążać płatnika składek z datą wsteczną. Skarżący podkreślił, że decyzja o objęciu

obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym ma charakter konstytutywny, a zatem jej zmiana albo uchylenie winno nastąpić w trybie art. 145 k.p.a. w powiązaniu z treścią art. 8 k.p.a. i art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Popart ten pogląd stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 13 maja 2004 r. II UK 353/03 . Wywiódł, że w świetle powszechnie obowiązujących zasad stwierdzenie powstania lub ustania ubezpieczenia społecznego mogło nastąpić wyłącznie ze skutkiem *ex nunc*.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wielokrotnie zajmował się wykładnią przepisu art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zawsze jednolicie wykładając pojęcie „zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej” skutkujące ustaniem obowiązku ubezpieczenia społecznego. Zgodnie z tym jednolitym stanowiskiem obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność – w tym działalność gospodarczą - wynika z faktycznego prowadzenia tej działalności, a zatem o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, powodującej wyłączenie z tego ubezpieczenia, decyduje faktyczne zaprzestanie tej działalności. Natomiast kwestie związane z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem, czy zgłaszaniem przerw w tej działalności mają ewentualnie znaczenie w sferze dowodowej, nie przesądzają natomiast same w sobie o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. Takie pojmowanie art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych , a wcześniej art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym osób prowadzących działalność gospodarczą oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz. U. z 1989 r., Nr 46, poz. 250 ze zm.), istniało na gruncie uprzednio obowiązującego art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 41, poz. 324 ze zm.), jak również w ten sposób był interpretowany przepis art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178 ze zm.). Wejście w życie przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej rozumowania takiego nie zmieniły. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 grudnia 1997 r. II UKN 392/97 (OSNP 1998r. nr 19, poz. 584) stwierdził, że o okresie ubezpieczenia w rozumieniu art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1976 r. o ubezpieczeniu społecznym osób prowadzących działalność

gospodarczą oraz ich rodzin jest przypadający w czasie podlegania obowiązkowi ubezpieczenia okres faktycznego prowadzenia działalności gospodarczej lub przerw w jej faktycznym prowadzeniu, w których następuje zwolnienie z opłacania składki. Identyczne stanowisko zajęte zostało w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r., II UK 111/03 (niepublikowanym), gdzie stwierdza się, że nie może budzić wątpliwości, że osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu od dnia rozpoczęcia wykonywania takiej działalności i ubezpieczenie to trwa do dnia zaprzestania jej wykonywania, stosownie do art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz że okres oczekiwania na kolejne zamówienie nie oznacza zaprzestania jej prowadzenia. Wreszcie z w wyroku z dnia 11 stycznia 2005r. I UK 105/04 (OSNP 2005 nr 13, poz.198) Sąd Najwyższy wprost się nie wypowiedział się na temat definicji pojęcia zaprzestania działalności gospodarczej, lecz z uzasadnienia orzeczenia wynika, iż zgłoszenie faktycznego zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej tylko w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych może, ale nie musi prowadzić do ustania przymusu ubezpieczenia. Ostateczna konkluzja w tym orzeczeniu jest jednoznaczna - tylko w przypadku jednoczesnego zgłoszenia w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej i zaistnienia rzeczywistej przerwy w prowadzeniu tej działalności ustaje obowiązek ubezpieczenia. Zatem decydujące znaczenie dla obowiązku ubezpieczenia ma ustalenie, czy w okresie zgłaszanych przerw w działalności gospodarczej, działalność ta uległa faktycznemu zaprzestaniu. Także w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2005 r.I UK 80/05 (OSNP 2006/ nr 9-20, poz. 309) wywieziono, że zgodnie z art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne prowadzące działalność pozarolniczą - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. Chodzi w tym przepisie o faktyczne wykonywanie działalności pozarolniczej, w tym działalności gospodarczej. Dalej zaś wskazano, że zgłoszenie faktycznego zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej tylko w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych może prowadzić do ustania obowiązku ubezpieczenia w przypadku

rzeczywistego zaistnienia przerwy w prowadzeniu tej działalności i powołano się na podobne stanowisko wyrażone w wyrokach Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2000 r., II UKN 457/99, OSNAPiUS 2001 nr 18, poz. 564; z dnia 3 kwietnia 2003 r., II UK 221/02, OSNP 2004 nr 9, poz. 161 i z dnia 10 grudnia 1997 r., II UKN 392/97, OSNAPiUS 1998 nr 19, poz. 584 oraz wyrok SA w Warszawie z dnia 4 września 2003 r., III AUa 445/02, OSA 2004 nr 5, poz. 11).

Zatem trafnie w tym względzie wywodzi skarżący, że o prowadzeniu działalności gospodarczej rodzącej obowiązek ubezpieczenia społecznego na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie decyduje sam w sobie wpis do ewidencji działalności gospodarczej, jednakże jednocześnie błędnie wskazuje, że tak właśnie przyjęły Sądy obu instancji. Z uzasadnienia wyroków tych Sądów nie wynika bowiem, że przypisały one decydujące znaczenie samemu wpisowi, odrywając się od rzeczywistego, faktycznego wykonywania czynności składających się na działalność gospodarczą. Sądy te przyjęły, że okresy zgłaszanych przez skarżącego w organie rentowym przerw w działalności gospodarczej nie były spowodowane jej rzeczywistym zaprzestaniem, bowiem okres, w którym osoba prowadząca działalność gospodarczą nie świadczy usług lecz przeznaczając go na poszukiwanie nowego klienta, reklamę, czy wreszcie sprawy urzędowe jest nadal okresem prowadzenia działalności gospodarczej, co według ustaleń Sądu Okręgowego, podzielonych przez Sąd Apelacyjny, miało miejsce w niniejszej sprawie – w szczególności zważywszy na częstotliwość tych przerw (w każdym miesiącu roku). Tak pojmując powyższą kwestię Sądy odwołały się do poglądów wyrażonych w wyroku z dnia 17 lipca 2003 r. II UK 111/03 (OSNP 2003r. nr 17/wkł.) oraz w wyroku z dnia 30 listopada 2005 r. II UK 95/05 (OSNP 2006r. nr 19-20, poz. 311). W pierwszym z tych wyroków wyrażono stanowisko, według którego, faktyczne niewykonywanie działalności gospodarczej w czasie oczekiwania na kolejne zamówienie lub w czasie ich poszukiwania, nie oznacza zaprzestania prowadzenia takiej działalności i nie powoduje uchylenia obowiązku ubezpieczenia społecznego. W drugim z kolei wyroku Sąd Najwyższy wywiódł, że zgodnie z art. 2 ustawy - Prawo działalności gospodarczej działalność gospodarcza ma być założeniem działalnością wykonywaną w sposób zorganizowany i nastawioną na

nieokreślony z góry okres czasu, zatem bez znaczenia dla charakteru takiej działalności są ewentualne przerwy w faktycznym wykonywaniu tej działalności, już po jej uruchomieniu. Powyższy pogląd został zaprezentowany także w przywołanym wyżej wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2005 r. I UK 80/05 w którym uznano za trafny pogląd, że wykonywanie (prowadzenie) działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych). Na przykład, prowadzenie działalności gospodarczej występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z działalnością - takich jak poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, załatwianie spraw urzędowych. Wszystkie te czynności pozostają w ścisłym związku z działalnością usługową, bowiem zmierzają do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania. Podzielając powyższe poglądy judykatury za nieuzasadniony Sąd Najwyższy uznał zarzut naruszenia art. 13 pkt 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Odnosząc się natomiast do aspektu temporalnego zaskarżonych decyzji, to przede wszystkim podnieść należy, że błędny jest pogląd skarżącego o ich konstytutywnym charakterze. Wprawdzie w decyzjach dotyczących tej kwestii używa się niejako zwyczajowo sformułowania „obejmuje ubezpieczeniem społecznym”, jednakże nie zmienia to faktu, iż ubezpieczenie to powstaje z mocy prawa, a decyzja organu rentowego ma jedynie charakter deklaratoryjny, potwierdzający powstanie prawa z chwilą ziszczenia się jego ustawowych przesłanek. Art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych kreuje obowiązek podlegania osób prowadzących pozarolniczą działalność ubezpieczeniom z mocy ustawy od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. Tak więc to nie decyzja organu rentowego powoduje powstanie tego obowiązku a jedynie potwierdza ona ten obowiązek. Decyzja ta wydawana jest na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń, nie jest decyzją kształtującą prawa i obowiązki a jedynie decyzją potwierdzającą przebieg ubezpieczeń. Nie ona

wywołuje skutek prawny, a zatem wszelkie rozważania na temat skutku jaki ma wywołać, - *ex tunc* czy *ex nunc* - są bezprzedmiotowe. Jeśli zaś chodzi drogę postępowania administracyjnego, co do której skarżący wywodził o konieczności wznowienia postępowania na warunkach wynikających z art. 145 k.p.a., to pogląd taki jest również chybiony. Przywoływany przez skarżącego wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2004 r. II UK 353/03 (OSNP 2004r. nr 24, poz. 425) zapadł w odmiennym stanie prawnym. Zgodnie z jego tezą przed wejściem w życie art. 83a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych tj. przed dniem 1 stycznia 2003 r., uchylene prawomocnej decyzji w sprawie objęcia ubezpieczeniem społecznym lub ustania ubezpieczenia mogło nastąpić w trybie wznowienia postępowania na zasadach określonych w art. 145 k.p.a. w związku z art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Przepis art. 83a, zgodnie z którym po wydaniu decyzji ostatecznej możliwe jest ponowne ustalenie prawa lub zobowiązania, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawnione okoliczności istniejące przed wydaniem decyzji, które mają wpływ na prawo lub zobowiązanie (ust. 1), został wprowadzony ustawą z dnia 18 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 241, poz. 2074) i obowiązuje od 1 stycznia 2003 r. W przedmiotowej sprawie przede wszystkim nie zapadła wcześniej decyzja organu rentowego o wyłączeniu skarżącego z ubezpieczeń społecznych, z powołaniem się na przesłanki wynikające z przepisu art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, co wynika z niekwestionowanego przez skarżącego stanu faktycznego, ustalonego przez Sąd. To na co powołuje się skarżący, a mianowicie przyjęcie przez organ rentowy wniosku o wyrejestrowanie się skarżącego z ubezpieczeń społecznych na podstawie druku ZWPA (załącznik nr 17 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 grudnia 1998 r. w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących oraz innych dokumentów (Dz.U. Nr 149, poz. 982 ze zm.) i następnie wyrejestrowanie go z ubezpieczeń społecznych jest wynikiem procedury wynikającej z art. 36 ust. 11 ustawy o

systemie ubezpieczeń społecznych, która w żaden sposób nie weryfikuje złożonego wniosku pod kątem ustawowych przesłanek podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym. Zgodnie z jego treścią każda osoba, w stosunku do której wygasł tytuł do ubezpieczeń społecznych, podlega wyrejestrowaniu z tych ubezpieczeń. Zgłoszenie wyrejestrowania płatnik składek jest zobowiązany złożyć w terminie 7 dni od daty zaistnienia tego faktu. Wyrejestrowanie płatnika składek nie jest zatem tożsame z decyzją o wyłączeniu z ubezpieczenia społecznego. Niezależnie od tej konstatacji skarżący zdaje się nie zauważać, że w przywołanym wyżej orzeczeniu Sądu Najwyższego wyrażona ocena prawna dotyczy decyzji zapadłej przed 1 stycznia 2003 r., bowiem od tej daty obowiązuje przepis art. 83a, umożliwiający ponowne wydanie decyzji (po wydaniu decyzji ostatecznej ustalającej prawo lub zobowiązanie). Od tej daty zatem - jeśli zostaną ujawnione okoliczności istniejące przed wydaniem decyzji, mające wpływ na prawo lub zobowiązanie - nie ma potrzeby sięgania poprzez przepis art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych do Kodeksu postępowania administracyjnego, a zaskarżone decyzje pochodzą z daty po wejściu w życie art. 83a ustawy o systemie oświaty.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na mocy art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.